

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 51 ฉบับที่ 52 : 8 มกราคม 2564

Volume 51 Number 52: December 8, 2021

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

เชื้อไวรัสก่อโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง A H5N8 (Highly Pathogenic Avian Influenza Virus A H5N8)

✉ boontoom101@gmail.com, soawapak@gmail.com

ถอดบทความแปล/เรียบเรียงโดย พรชัย ทุมรินทร์, เสาวพัทธ์ อิ้นจ้อย
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค

Pornchai Thumrin, Sowapak Hinjoy

Office of International Cooperation, Department of Disease Control

ความเป็นมา

ไวรัสไข้หวัดนกชนิด A H5N8 เป็นเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ที่ก่อโรครุนแรง แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วผ่านฝูงนกอพยพในทวีปเอเชียและยุโรป ไวรัสชนิดนี้เป็นสาเหตุการตายของทั้งสัตว์ปีกในธรรมชาติและสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค^[1] ซึ่งขณะนี้ยังไม่พบเชื้อดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์^[2] จากการศึกษาก่อนหน้านี้ พบว่าเชื้อ H5N8 ไม่สามารถแพร่เชื้อในเฟอร์เรตได้ ซึ่งการทดลองนี้มักถูกใช้เพื่อทดสอบความสามารถในการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ในมนุษย์^[3,4,5]

สถานการณ์ในมนุษย์

ยังไม่มีรายงานว่าพบการติดเชื้อ H5N8 ในมนุษย์ และข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อนี้ยังมีน้อยจนดูเหมือนว่ามีความเป็นไปได้ต่ำที่มนุษย์จะติดเชื้อนี้ อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าพบผู้ป่วยติดเชื้อ H5N6 แล้วในประเทศจีน แต่สำหรับกรณีของการติดเชื้อ H5N8 ยังคงต้องติดตามเฝ้าระวังต่อไป^[1] ทั้งนี้องค์การอนามัยโลกได้ออก

มาเรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ตรวจสอบหาเชื้อ H5N8 ในมนุษย์ให้มากขึ้น เนื่องจากพบการแพร่ระบาดของเชื้อดังกล่าวในสัตว์ปีกในหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศในทวีปยุโรปที่ตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 พบว่ามีอย่างน้อย 24 ประเทศที่ตรวจพบการระบาดของเชื้อ H5N8^[6]

สถานการณ์ในสัตว์ปีก

เชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ที่ก่อโรครุนแรงชนิด A H5N8 ถูกตรวจพบเมื่อปี พ.ศ. 2557 โดยพบในนกธรรมชาติและสัตว์ปีกเพื่อการบริโภคในประเทศจีน เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ เกาหลี รัสเซีย อังกฤษ ไชล์แลนด์ และพบที่สหรัฐอเมริกาในปลายปีเดียวกัน จากนั้นเชื้อ H5N8 ถูกตรวจพบในสัตว์ปีกเป็นระยะ ๆ ทั้งในสหรัฐอเมริกา และแคนาดาจนถึงกลางปี พ.ศ. 2558 และถูกพบที่ไต้หวัน จีน ฮังการี และสวีเดน อีกด้วย

ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559 มีหลายประเทศทั้งในยุโรปและเอเชียที่ยืนยันการพบเชื้อ H5N8 ในฝูงสัตว์ปีก ได้แก่ ออสเตรเลีย

◆ เชื้อไวรัสก่อโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง A H5N8	801
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 52 ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2563–2 มกราคม 2564	803
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 52 ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2563–2 มกราคม 2564	804
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนธันวาคม 2563	809

โครเอเชีย เดนมาร์ก เยอรมนี ฮังการี อินเดีย อิสราเอล เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ รัสเซีย และสวีเดน โดยการตรวจล่าสุดมีความเกี่ยวข้องกับการตายของนกธรรมชาติ และมีแนวโน้มการแพร่เชื้อตามเส้นทางของนกอพยพ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ถึงปัจจุบัน องค์การสุขภาพสัตว์โลกได้มีรายงานการระบาดของไข้หวัดนกชนิด H5N8 ในฝูงสัตว์ปีกในหลายประเทศ สำหรับปี พ.ศ. 2563 พบการแพร่เชื้อไวรัสชนิดนี้กว่า 15 ประเทศทั่วโลก โดยในช่วงต้นปีพบการระบาดในหลายประเทศของทวีปยุโรป ได้แก่ โปแลนด์ สโลวาเกีย ฮังการี โรมาเนีย กรีซ เยอรมนี และบัลแกเรีย รวมถึงประเทศไนจีเรีย และแอฟริกาใต้ในทวีปแอฟริกา ประเทศอิสราเอล และซาอุดีอาระเบีย ในภูมิภาคตะวันออกกลาง จากนั้นพบการแพร่กระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อีกหลายประเทศในช่วงกลางปีถึงปลายปี ได้แก่ อิรัก รัสเซีย คาซัคสถาน จีน เกาหลีใต้ และอังกฤษ^[7,8,9]

การประเมินความเสี่ยง

จากข้อมูลที่มีในปัจจุบัน มนุษย์มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดนกชนิด H5N8 ในระดับต่ำ^[1]

ข้อเสนอแนะด้านสาธารณสุข^[1]

1. หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ปีกที่ป่วยหรือตายโดยไม่ทราบสาเหตุ
2. ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำสบู่หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค
3. รับประทานอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Assessment of risk associated with influenza A (H5N8) virus [internet]. 2016 [cited on 2020 Dec 16]. Available from: https://www.who.int/influenza/human_animal_interface/avian_influenza/riskassessment_AH5N8_201611/en/

2. Sims L, Harder T, Brown I, Gaidet N, Belot G, von Dobschuetz S, et al. Highly pathogenic H5 avian influenza in 2016 and 2017 – observations and future perspectives. Focus On. 2017; 11:1–16.
3. Richard M, Herfst S, van den Brand JMA, Lexmond P, Bestebroer TM, Rimmelzwaan GF, et al. Low Virulence and Lack of Airborne Transmission of the Dutch Highly Pathogenic Avian Influenza Virus H5N8 in Ferrets. PLoS ONE 2015;10(6): e0129827
4. Kaplan BS, Russier M, Jeevan T, Marathe B, Govorkova EA, Russell CJ, et al. Novel Highly Pathogenic Avian A(H5N2) and A(H5N8) Influenza Viruses of Clade 2.3.4.4 from North America Have Limited Capacity for Replication and Transmission in Mammals. mSphere. 2016 Apr 6;1(2). pii: e00003-16
5. Pulit-Penalosa JA, Sun X, Creager HM, Zeng H, Belser JA, Maines TR, Tumpey TM. Pathogenesis and Transmission of Novel Highly Pathogenic Avian Influenza H5N2 and H5N8 Viruses in Ferrets and Mice. J Virol. 2015 Oct;89(20):10286-93.
6. Lisa Schnirring. WHO urges vigilance for human cases in wake of H5N8 outbreaks [internet]. 2020 [cited on 2020 Dec 17]. Available from: <https://www.cidrap.umn.edu/news-perspective/2017/01/who-urges-vigilance-human-cases-wake-h5n8-outbreaks>
7. World Organization for Animal Health. Avian Influenza Portal [internet]. 2020 [cited on 2020 Dec 16]. Available from <https://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/update-on-avian-influenza/2020/>
8. Almaz Kumenov. Kazakhstan: Avian flu kills nearly 1 million poultry [internet]. 2020 [cited on 2020 Dec 17]. Available from: <https://eurasianet.org/kazakhstan-avian-flu-kills-nearly-1-million-poultry>
9. The Poultry Site, UK reports two outbreaks of highly pathogenic H5N8 bird flu [internet]. 2020 [cited on 2020 Dec 17]. Available from: <https://www.thepoultrysite.com/news/2020/12/uk-reports-two-outbreaks-of-highly-pathogenic-h5n8-bird-flu>

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาค
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
องอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

บรรณาธิการวิชาการ : นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

กองบรรณาธิการ คณะทำงานด้านบรรณาธิการ กองระบาดวิทยา

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภูจินันท์ ตติธันว์ มาแเดียน พัชรี ศรีหมอก